

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کولہ آلپ

پیل - ۱ صائی - ۲۶
نسخہ نمبر ۱۰ غروشدہ

آبونہ غرائف

سنہ لک: ۵۰۰
آئی آبلق: ۲۰۰
غروشدہ

کوچو کوک محبوبہ

ادارہ خانہ سی

دیار بکر

حکومت داڑہ سندھ

ولایت مطبعی

لنر افلہ : دیار بکر

کوچو کوک مجموعہ

۱۹۲۱-۲۲

ہفتہ دہ بر چیقار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعہ در

۲۱ ربیع الآخر سنہ ۱۳۴۱ بازار ایرتسی ۱۱ کانون اول سنہ ۱۳۳۸

قوموق ایلی

— ۱۳ —

اورارتو مغلوب ایدلدیکی حالدده صاحبه
یاناشماشدی ، ذاناک یراندده کندیسنی صاحبه
اجبار ایدده جک بر قوتده ، کورولموردی .
آئوریه بوقورتونج دوشماننی بر باد ایتدکن
صوکر اونی مراد صوبنک شمالده طردایتمکله
اکتفا ایتمش ، پانختی اولان (دوشپانا) به
[۱] قادار قورغایوبده ، یانی بوس بوتون
قیرمه چالیشماشدی . احتمال بوکا شمالی
سوریه ده کی ، ایشاری مانع اولمشدی .
اورارتونک فرات غریبنده کی اسکی واسالاری
اونک آمان دیمیش اولمسه آلدانیورلر و حالا
اوندن یاردیم ارموبورلردی . حتی قوموق
قراناک بجه بویه برامید بسله دینی حس
اولنیور . فقط شمالی توریه حکومتلرینک
اک قوتلیرندن بی اولدینی حالدده نهاب
(ق . م ۸۴۰) استمانه مجبور ایدیلان
آغوشی [۲] بئسک اوزمانه قادار صنادایدیکی
ایچین تخننی وبلکه حیاتی ده غائب ایلمش
[۱] دوشپانا : اولجده یازمشه دق که
واز شهرینک اسکی آیدر .
[۲] آغوشی : بیت آغوشی درکه شمدیکی
حلب سجاغاک اسکی آیدر .

بولنی (شاردویس) کده . حالایرندن قیلدانه ماسی
اورارتونک تماماً دوشه دیکنه آرتق شیمه
برقادیغندن اوکا کووه نمش اولان پرنس
یاواش باواش آئوریه بی متیوع طایبق
ضرورنده قالمشلردی . قوموق حکمداری
کوشناتی غورغوم [۳] پرنس طارخولارا ،
قارغیمیش پرنس پزیریس ، قونی [۴]
پرنس اوریه ک اوسیراده (آراد) ده
جوانان اوچنچی نیغلات فالازاره آلتون ،
کوموش ، قورشون ، ده میر ، خام ویا
ایشلنمش فیل دینی ، آرخوانی ویا ،
کرافده ایشلنمش ویا بویانمش تورلو قوماشلر
قدیم ایدره ک بیعت ایچون ، مسابقه
باشلامشلردی . ایپراطور بونلرک حکمرانلری
وملکارنی کندیلرینه باغیشلائیور وئلاک
فرمان وریبوردی . بونلر کی باغنی
بیامین باشقا بکلکار همان کبر وغانلریک
جزاسنی کورمشلر ، تخنلری ، ملکارنی تماماً
غائب ایتمشلردی .
فرات غریبنده و شمالی سوریه ده ایشلر
بتدکن صوکر آئوریه ضربه سیینه اورارتو به
[۳] غورغوم : مرعش جوارنده کی
آقسو بوینده ایدی .
[۴] قونی : شمایی کیلیکیا دبدیکمز
آطنه حوالایی در .

قوجیه اولوغشیدی [۷۳۹]. یکن دفعه
اورارتونی بوس بوتون یقه مادینه، احمال،
پشیمان اولان تیغلات قلازار بودغه ناری دن
برقم اراضی آلفه، اورالده ساغلام بر
قازیق چاقق ایچین، (اولوبا) ده [۵] بر
قلعه یالدرمه، ووق اولدقدن صوگرا قوتلی
براوردو ایله (دوسپانا) اوکنه قادارده
ایرلیه مشدی (ق . م ۷۳۲) . شار وریس
بیانده یله اول قجه بر مقاومت تو قمره یلمشکن
نهایت معینک (اوردوسنک) اهاتی یوزندن
تاج و تختی راقرق چکیامکه مجبور اولمشدی .
آرتق آثوریله فرات وده یله کنارلرده
تغوق غوغامنده بولونه یله جک کیمسه .
قالامشدی . امپراطور شهادتی و شرفده کی
گورولتوجی فیله لره اهمیت یله ورمیوردی .
حقیقته ، بونلر آثوریله بر آذخیر بلامش
اولاملر و بار آثورو لایتی قایمش بولونمار
یله آثوریله اوردوسنک برکو - ستریشی [۶]
اونری تأدیه و آلدقاری غانک بر قاج
مثنای قویارمه مقدردی .

تیغلات قلازارک وفات ایتمزدن ریبیل اول
بابلی ده له کچر دک آقاده - سومیر قرالی [۶]

[۵] ارالو بانک ری، بللی دکل .

[۶] آقاده - سومیر قرالی آثوریله

حکمدارلرینک مه دورده، یاقینمه الک چوق

عنوانی ده طاقنمش (ق . م ۷۲۹) اولمالی
موم جهان نظرنده سوك درجه بویوش
وقورقونج آدی کم آلازلی یله یلدرمشدی .
زمانده مرمارف کی قوموق اینک
جنوب حوالیسینک [یمن قاراجه داغلر، تملایک
(و برانشهر)] آزویا چوق آثوریاشمش
اولدویغی گورولپور و بورالر اهالیسینک
اصلربنی اونوتورق آثوریله مدیننی ایچنده
بوغولمه باشلادقاری . امپراطورک شخصه
حادثا بر آثوریله قادار صمیمی محبت
و صداقت کوس - ترمکه چالیشدقاری حس
اولنپور . سوزک قیصه سی ایشته بوزمانده
قوموق تورکارینک آثوریله یلردن دها
قویو بر آثوری کسیدلکاری فرق اولنپور

بوتورکاره جنس لربنی، دینلربنی و ساسنلربنی
اونوتدیران قوت و - بی آثوریله نک مالکی
واداری تشکیلاتنده آرامق دوشرو آبی
گورولپور . قوموق نارینه شدتله تلمای
اولان بوتشکیلاتی بوراده قیصه جیازیورک
پونکده لزومسز دکلر :

بالحه تیغلات قلازار زمانده بوقاری
دجهده (آمیدا) ایله طوشخانم دن باشقه

هوس - سوزدکاری بر شرف عنوانده بابلی

ایله آثوریله تختی بر رایشدیردن بوشنوان

کلدانیله کی کاسکی زمانلر خاطره سی احتوا یلپور

ایمك كى وظائفه توظيف اولدیورلر و بو
ایشلری ایجابنده زورله یادیله جکلینه
اشارت اولقی اوزر یانلرنده بهض یاسا قیلمارده
بولوندیورلر .

ملکی و عسکری وظائفی غیر زمانده ایضا
ایله مکلف والیار طاقاً یاره ایله اولدیورلر .
احوال چوقد فیه اولنلری کندیلکاردن سریع
قرارلر اخلاذینه و کندی مسؤلیتلی آلندیه
اوله زق دیلومامی نشیثانه و عسکری حرکاته
کیریشمکه اجبار ایایور .

کراک کیپور و ترک والیار هان بتون
کونلرینی محازه ایدم کجیریورلر . حکومت
مرکزیه بونلردن الک اوفاقی و اهمیت مزو فایده
یله زمانده مرکزیه ییلدیلمی شیده طلب
ایایور که ایپراطورلرک تفرعانه بودر جه اهمیت
و برماری اولنلرک عینی زمانده والیارلر و الالرک
هرکون یاندلرینی ، ناسیل چالیشدیلرینی هان
پانوراما کی کوزاو کونده بولوندوره ییلامک ،
مفیدی کزیتدکاربندی ده حسن ایستدیور .
مادونک روحی حالری ، ایمی و کوتو هر تورلو
حرکتلی ، حدودک اوتیه طرفنده قورولان
اقتیقارل ، میلبارک یرده کیشیدیلرلی .
مهاجر و ملتجیبارک کلوب کیتلاری .
قاچاقلرک تعقیبی ، عسکرله اهالی آرا ندیه
قضاء ظهورده کان غاوغار و متجاسرلر
پایلا جزالر ، حق کون یزنده بر علامتک

برده (غوزان) [۷] ولایتی قانس
ایدیور . مازی داغینک شمال و درساند کی
بو اوچ ولایتدن باشقا بوداغک جنوب
انکارنده یقینوده قانسوریه کیدن بول
اوزنده کی (نازیپا = نصین) ایله
(تولا) برر ولایت مرکز اولور . دها
آغا یارده مرکز فرات یقینوده کی (راز
ایپا = الرصانه) دن عبارت بر ولایت دها
کور و ایور .

ولایتلرده مامورلر ، موقع قوماندانلری ،
ویرکی تحصیل مامورلری ، پوتمه مدبرلری ،
پوایس و ژاندارمه ضابطاری ریلرلی قوبو
آثوریه طرفنداری اولانلری آراسندن
سچیایور و احکام بر سریده کی آثوریه
مامورلر آنجق غایه لاق شهرلرده ویا الک
و ۱۴ قاعلرده تصادف اولور .

قرالارله رئیسار (کی پر) دمنیلان و کوبا
(قیم ایچی) خدمتی کورون آثوریه
برر بوبوک مامورک نظارت و حاکمیتی آنته
و بریایور (بویک پولر) اولنلرک افعال و حرکاتی
ایپراطوره ییلدیلمک ، اولنلری معاهد ایدیه
منازج وظائف و حقو قه نمایله رطابت
ایستیرمک ، ویرکی تحصیلاتی تنظیم و ترمیم

[۷] غوزان مامورلری بری ییلدیور
احتمال (غوزان) کلیمک باشقه نکایدور .

طهوری و یابرگاهنك قالی بویاده ممکن
اوله بیان سرعتله ایمراطوره بیلدیریلور .
برسوآل ایچین نینویه دعوت اولونان
بروالی متجاسر اولدوغی فعل و حرکتی
تمامیله مقول کو-ترمکه موفق اولامازسه
همان برضربه دوش-وبور و ، شرفك هر
طرفارنده اولدینی کی یا مالک مصادره سی ،
یا اصاصندن برینك کس-یلدی کی غیر
برجزایه چارپیلور ، و یا خود پك فجیع
باش-کنجه ایله اولدوریلور ، ایشقه بونك
ایچین بروالی موقفی برافوب دیوانه
کیتزدن اول طافنك بوصفحه لرینی
بربرر کوزینك اوکته کتیریلور ،
کندیسندن شها ایدر و یا مرتبه سندن ایدریله
جکته قناعت کتیرسه بلادن قورقولمق
ایچین باشقا چاره لر بولامادینی تقدیرده
عصیان ضرورنده قالیور و یا قاجیور .
تیملات قلازارك اجرا آتی یالکز
بونارده انحصار ایتمور : اولك زماننده
برجوق اسیرلرک برطرفدن اوتیه طرفه
[مثلاً ارادن ۶۵۰۰۰ کشینك دجه
شرفندکی برله] قتل واسکان اولدقلری
کوردولور فقط قوم و قلمک بوزمانلرده
اسیر و یا مهاجر اوله رق باشقا طرفره
کونده ریلوب براشدیرلدیکنه دایر قید کوردولور .

خالص

شعر :

نچین ؟

بوخلقك باشنده بر قهرمان وار ،
شان اونگدر آما ملته یارار . .
حقایدر بوشاندن قورقسه دوشمانلر ،
دوستلردن ده وارمش تیکسینه نچین ؟
آرندجه بودای تورکك شهرتی
داغیلان ملتك آرتدی وحدتی
صاحده ده فایدالی بویله قوتی
بیواتمق دها حرب بیتمه دن نچین ؟
طوپلاندی اوزانده دوستلر ، دوشمانلر
لوییدجرج صاچیور بیه بهتانلر
لازمکن متحد اولمق بوآنلر
آبربلانلر وارمش سورودن نچین ؟
ملت فدایدلر قهرمانه
کیم طاش آتیه یلیر اونك شانیه ؟
دیل اوزاعا صاقین تورک آرسلاشه
آکلاتیم سکا بیلدیرسه نچین . .
اوملی دهانك تام کالیدر
تورکك هم جلالی ، هم جالیدر
مفکوره کورونمز ، اوتما ایدر
مفکوره یه چاندک ، سویله سن نچین